АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«26» червня 2025 року **№ 60/144-р/к** **справа № 56/60/93-рп/к.25**

м. Київ

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Комунальне підприємство ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (далі – КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, Підприємство) (ідентифікаційний код юридичної особи 03362471) у період **з 26.01.2021 по 26.06.2025** займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), з часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення встановлювало вимоги щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки **конкретного метрологічного класу точності «С»**, а також **конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)**.

За результатом розгляду справи № 56/60/93-рп/к.25 (далі – Справа) такі дії КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, що є порушенням, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** накладено штраф у розмірі **34 000** (тридцять
чотири тисячі) гривень, а також зобов'язано у двомісячний строк з дати отримання рішення припинити зазначене порушення.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали Справи та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 02.06.2025 № 60-03/356-П з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(1) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринках послуг у сферах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(2) Відділенням направлено, зокрема, до КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** вимогу про надання інформації від 27.01.2025 № 60-02/624е.

(3) Листом від 27.02.2025 № 277 (вх. Відділення від 03.03.2025 № 60-01/1046) Підприємство надало відповідь на вищевказану вимогу.

(4) Відділенням було направлено до КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** вимогу про надання інформації від 29.04.2025 № 60-02/3479е.

(5) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 30.04.2025 № 60/93-рп/к розпочато розгляд справи № 56/60/93-рп/к.25 за ознаками вчинення КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(6) Листом від 01.05.2025 № 60-02/3572е на адресу КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (***«Інформація доступ до якої обмежено»***) було направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 30.04.2025 № 60/93-рп/к про початок розгляду справи № 56/60/93-рп/к.25.

(7) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** лист від 01.05.2025 № 60-02/3572е (штрихкодовий ідентифікатор № ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) було вручено 07.05.2025.

(8) Листом від 13.05.2025 № 576 (вх. Відділення від 19.05.2025 № 60-01/2743) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** надало відповідь на вищевказану вимогу.

(9) Відділенням було направлено до Головного управління ДПС у ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області лист про надання інформації від 14.05.2025 № 60-02/3957е.

(10) Листом від 20.05.2025 № 9773/5/10-36-04-01 (вх. Відділення від 26.05.2025 № 60-01/1333кі) Головне управління ДПС у ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області надало відповідь на вищевказаний лист.

(11) За результатами збору та аналізу доказів у Справі складено подання від 02.06.2025 № 60-03/356-П з попередніми висновками (далі – Подання).

(12) Листом від 03.06.2025 № 60-02/4679е до Підприємства було направлено копію Подання. Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** лист від 03.06.2025 № 60-02/4679е (штрихкодовий ідентифікатор № ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) вручено за довіреністю 09.06.2025.

(13) Станом на дату прийняття рішення у Справі КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** не надало жодних заперечень по змісту Подання.

2. ВІДПОВІДАЧ

(14) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (***«Інформація доступ до якої обмежено»***; ідентифікаційний код юридичної особи ***«Інформація доступ до якої обмежено»***), яке рішеннями ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради від 24.12.2020 № 88-4-VIII, від 23.12.2021 № 1984-17-VIII, від 08.12.2022 № 2283-25-VIII, від 21.12.2023 № 2995-37-VIII та від 24.12.2024 № 3661-47-VIII було визначене виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на 2021 – 2025 роки.

(15) Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** є ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (код за КВЕД ***«Інформація доступ до якої обмежено»***).

(16) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** видана ліцензія Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** серії ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** № ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на право провадження господарської діяльності з ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на території ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(17) Постановою НКРЕКП від 25.06.2019 № 1214 ліцензію КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** від ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** серії ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** № ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на право провадження господарської діяльності з ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на території ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** було переоформлено на безстрокову.

(18) Тобто, КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

(19) Відділенням здійснено дослідження становища КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться в оперативному управлінні КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), керуючись Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням

Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(20) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин справи, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(21) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.

(22) Об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є:
- суб'єкт господарювання – КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***;
- товар – послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Інша господарська діяльність Підприємства, крім надання вказаної послуги, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи

(23) Згідно з пунктом 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(24) Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі – Правила № 690) цими правилами регулюються відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – послуги), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.

(25) Невід'ємною складовою послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

(26) Порядок користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначено Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених

пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19.04.2021 № 97) (далі – Правила № 190).

(27) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на платній основі, а отже є товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

(28) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.2. Споживчі характеристики

(29) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.

(30) Пунктом 7 Правил № 690 визначено, що виконавець забезпечує безпечне та безперервне постачання питної води споживачу, якість та тиск якої повинні відповідати вимогам законодавства та умовам договору.

(31) Пунктом 8 Правил № 690 визначено, зокрема, що параметри якості питної води повинні відповідати вимогам державних санітарних норм і правил на питну воду.

(32) Значення тиску питної води повинно відповідати параметрам, встановленим державними будівельними нормами.

(33) Згідно із пунктом 9 Правил № 690 виконавець забезпечує постачання питної води у відповідній кількості та якості послуги, що встановлені нормативами:

– за індивідуальним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем – до межі внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі) та інженерно-технічних систем приміщення споживача;

– за колективним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, договором з колективним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, індивідуальним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, договором з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення – до межі зовнішніх інженерних мереж постачання послуг виконавця та внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі).

(34) Відповідно до пункту 10 Правил № 690 визначення кількості та якості (щодо тиску) послуги здійснюється відповідно до умов договору:

– за показаннями вузла комерційного обліку послуги та іншими засобами вимірювальної техніки – для колективного договору, договору з колективним споживачем, договору з власником (користувачем) будівлі, індивідуального договору;

– з урахуванням показань вузла (вузлів) розподільного обліку послуги (у разі їх наявності) – для індивідуальних договорів про надання послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.

(35) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»:
технічні умови - це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем водопостачання, які мають відповідати його розрахунковим параметрам;
підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води.

(36) Згідно з положеннями абзацу 5 статті 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» підприємства питного водопостачання мають право, зокрема, видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання.

(37) Відповідно до положень статті 29 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» нормативом у сфері питної води та питного водопостачання є, зокрема, технічні умови у сфері питної води та питного водопостачання.

(38) У технічних умовах зазначаються:
а) найменування та адреса об'єкта, замовника, проектувальника, вид будівництва, нормативні терміни проектування і будівництва;
б) відомості про джерела питного водопостачання;
в) місце приєднання до водопровідних мереж, вимоги до обладнання, вузлів приєднання;
г) основні розрахункові інженерні параметри системи питного водопостачання, що включають:
- гарантовану кількість і якість питної води;
- тиск у місці підключення.

(39) Порядок розроблення та затвердження технічних умов у сфері питної води та питного водопостачання встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

(40) Пунктом 24 частини першої статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» визначено, що *технічні умови* - комплекс умов до інженерного забезпечення систем водовідведення, які мають відповідати його розрахунковим параметрам.

(41) Відповідно до абзацу першого частини першої статті 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» приєднання до систем централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих підприємством централізованого водовідведення.

(42) Згідно із абзацом другим частини першої статті 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого водовідведення зазначаються:
– найменування та адреса об’єкта, замовника, проектувальника;
– вид будівництва, нормативні строки проектування і будівництва;
– місце та спосіб приєднання до мереж централізованого водовідведення, вимоги до обладнання, вузлів приєднання;
– відомості про місце скидання очищених стічних вод;
– основні розрахункові інженерні параметри системи централізованого водовідведення, що включають:
– кількість, якість і режим надходження стічних вод;
– тиск у місці підключення;
– умови скиду очищених стічних вод.

(43) При цьому основною споживчою характеристикою послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, є їх надання суб'єктами господарювання, що діють на цьому ринку із застосуванням спеціального обладнання, що їм належить або ними використовуються (експлуатується).

(44) З огляду на наведене, невід'ємною складовою послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2.3. Умови споживання та умови реалізації

(45) Пунктом 4 розділу I Правил № 190 визначено, що *технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення* (далі – технічні умови) - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.

(46) Пунктом 9 розділу II Правил № 190 визначено, що споживач забезпечує виконання технічних умов та підключення об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення згідно із цими правилами.

(47) Пунктом 1 розділу III Правил № 190 визначено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання.

(48) Пунктом 2 розділу III Правил № 190 визначено, що для забезпечення водопостачанням та водовідведенням будівельних майданчиків (на час будівництва об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.

(49) Пунктом 3 розділу III Правил № 190 визначено, що для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення такі документи:

- заяву;
- опитувальний лист (додаток 3);
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1:500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
- копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
- викопіювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
- копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
- розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;
- у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.

(50) Пунктом 4 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що передумовою для приєднання об’єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є визначена виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення технічна можливість доступу споживачів до відповідних послуг на основі оцінки впливу, визначеної Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», підключення об’єкта за умови дотримання належного рівня надання послуг з урахуванням наявності мереж, їх пропускної здатності, параметрів тиску, спроможності очисних споруд.

(51) За відсутності технічних можливостей для надання послуг централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення виконавець послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення відмовляє у приєднанні.

(52) Можливість доступу до таких послуг в майбутньому визначається генеральним планом відповідного населеного пункту щодо систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

(53) Пунктом 5 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що у випадку розміщення на одній земельній ділянці кількох промислових підприємств, які скидають стічні води у систему централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення при видачі технічних умов передбачає встановлення контрольних колодязів на мережах водовідведення споживача для кожного з підприємств.

(54) Пунктом 6 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що за наявності технічної можливості для приєднання об’єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

(55) Пунктом 8 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об’єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

(56) Збільшення ліміту водоспоживання/водовідведення потребує розробки нових технічних умов.

(57) Пунктом 10 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що технічні умови є підставою для розроблення проєктно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – проєктно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов’язковими для виконання.

(58) Проєктно-технічна документація розробляється відповідно до виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення технічних умов.

(59) Пунктом 11 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що строк розгляду поданої на узгодження проєктно-технічної документації не може перевищувати п’ятнадцяти робочих днів з дня її отримання виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення.

(60) Пунктом 12 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що для забезпечення водопостачання об’єкта потрібно влаштування одного водопровідного вводу. В окремих випадках для об’єктів,

що потребують дублювання водопостачання і мають протипожежні водопроводи, а також при великих витратах води, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення може дати дозвіл на влаштування додаткових вводів. На кожному вводі мають бути встановлені вузол комерційного обліку води та запірна арматура. Виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення має право визначати призначення вводів (діючих або резервних) і вимагати від споживача ліквідації зайвих вводів або влаштування додаткових. Кількість та призначення вводів визначаються на підставі проєктно-технічної документації.

(61) Пунктом 13 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що приєднання об'єктів безпосередньо до водогонів не допускається.

(62) Пунктом 14 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що не допускається з'єднувати мережі господарсько-питних водопроводів з мережами, по яких транспортується вода непитної якості, а також з мережами нецентралізованого водопроводу.

(63) Пунктом 15 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що підключення нових вводів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, не обладнаних комерційними приладами обліку води, не допускається.

(64) Пунктом 16 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що проєкт на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення подається для узгодження виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення у двох примірниках. Після узгодження проєкту на приєднання перший примірник залишається у виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, а другий - повертається замовнику/споживачу.

(65) Пунктом 17 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що у випадках відхилень проєктно-технічної документації від технічних умов та відповідних нормативних документів виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання проєкту на приєднання має надати споживачу лист із зауваженнями та рекомендаціями щодо її доопрацювання або узгодити її із зауваженнями.

(66) Ненадання споживачем виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення доопрацьованої проєктно-технічної документації у тридцятиденний строк з дати отримання ним листа із зауваженнями та рекомендаціями є підставою для відмови у приєднанні.

(67) Пунктом 18 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що по завершенню будівельних робіт з влаштування водопровідного вводу та водопровідних пристроїв необхідно здійснити їх прочищення, промивання, випробування, дезінфекцію та повторне промивання.

(68) Роботи з підключення збудованої водопровідної мережі до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення виконуються виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення на платній основі за окремим договором та при умові укладеного договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Якщо промитий трубопровід (водопровідний ввід) не було введено в експлуатацію протягом п'яти діб, даний трубопровід (водопровідний ввід) підлягає повторному промиванню.

(69) Пунктом 19 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що після закінчення робіт з підключення до систем централізованого питного водопостачання та централізованого

водовідведення складається акт щодо їх технічної готовності, який підписується замовником, представником виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, іншими зацікавленими сторонами в установленому законодавством порядку та разом з виконавчою документацією передається виконавцю комунальної послуги на зберігання, а другий примірник акта - замовнику.

(70) Пунктом 20 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що у разі зміни цільового призначення приміщення та/або запланованих змін господарської діяльності споживачів, якщо вони ведуть до зміни обсягів спожитої питної води та скидів стічних вод, у місячний строк споживачі до дати виникнення змін надають виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення заяву та відповідні документи для одержання технічних умов та внесення змін до договору.

(71) Пунктом 21 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що новий споживач у семиденний строк після прийняття об'єкта повинен письмово повідомити виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення про прийняття на себе зобов'язань щодо отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та переукладання акта розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

(72) Пунктом 22 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що водопровідні мережі, що підводять воду для поливання, повинні мати запірні вентилі та вузли комерційного обліку в місці приєднання до систем централізованих питного водопостачання.

(73) Пунктом 23 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що у разі неможливості скиду стічних вод з території споживача у систему централізованого водовідведення самопливом застосовуються станції перекачування стічних вод. Для їх спорудження споживачі мають звернутися до виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення для одержання технічних умов на проєктування та узгодження проєкту.

3.2.4. Ціна

(74) Пунктом 7 розділу ІІІ Правил № 190 визначено, що собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.

(75) Листом від 27.02.2025 № 277 (вх. Відділення від 03.03.2025 № 60-01/1046) Підприємство надало копії рішень виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(76) Рішенням виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області від 26.01.2021 № 8/12 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** вирішено затвердити перелік платних послуг, що надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** відповідно до якого вартість послуг, зокрема з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення становить:

– централізоване питне водопостачання / централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію до 2021 року – 250,00 грн (І група – фізичні особи (індивідуальні житлові будинки));

– централізоване питне водопостачання / централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію після 2021 року – 1 000,00 грн (І група – фізичні особи (індивідуальні житлові будинки));

– централізоване питне водопостачання/централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію до 2021 року – 8 000,00 грн (ІІ група – інші споживачі (підприємства, об'єкти підприємницької діяльності та фізичні особи, що здійснюють будівництво будинків 2-х та більше квартир) та інші);
– централізоване питне водопостачання/централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію після 2021 року – 8 000,00 грн (ІІ група – інші споживачі (підприємства, об'єкти підприємницької діяльності та фізичні особи, що здійснюють будівництво будинків 2-х та більше квартир) та інші).

(77) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** наказом від 27.01.2021 № 34 згідно рішення виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради від 26.01.2021 № 8/12 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***» ввело в дію з 28.01.2021 вартість послуг, затверджених рішенням виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради від 26.01.2021 № 8/12.

(78) Рішенням виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області від 16.01.2024 № 6/10 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** вирішено затвердити перелік та вартість виконання робіт (послуг) не ліцензованих видів діяльності (інша діяльність), які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** відповідно до якого вартість робіт, зокрема по підготовки та видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення становить:
– централізоване питне водопостачання/централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію до 2021 року –270,00 грн (І група – фізичні особи (індивідуальні житлові будинки));
– централізоване питне водопостачання/централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію після 2021 року –1 300,00 грн (І група – фізичні особи (індивідуальні житлові будинки));
– централізоване питне водопостачання/централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію до 2021 року –10 000,00 грн (ІІ група – інші споживачі (підприємства, об'єкти підприємницької діяльності та фізичні особи, що здійснюють будівництво будинків 2-х та більше квартир) та інші);
– централізоване питне водопостачання/централізоване водовідведення для будинків, які здані в експлуатацію після 2021 року –10 000,00 грн (ІІ група – інші споживачі (підприємства, об'єкти підприємницької діяльності та фізичні особи, що здійснюють будівництво будинків 2-х та більше квартир) та інші).

(79) Розрахунок вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється виконавцем послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, виходячи із собівартості надання послуг та податку на додану вартість.

(80) Порядок визначення вартості послуг з видачі технічних умов на даний час не врегульовано жодними нормативно-правовими актами, тобто на ці послуги діє вільне ціноутворення.

(81) Отже, виходячи з наведеного, товаром є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2.5. Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)

(82) Відповідно до абзацу одинадцятого пункту 4 розділу І Правил № 190 *замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення* - споживач або суб'єкт господарювання, який має намір здійснити будівництво або реконструкцію об'єкта будівництва з подальшим його приєднанням до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

(83) Враховуючи вищезазначене, споживачі ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, оскільки КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** є єдиним підприємством, яке надає вказані послуги в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, тобто споживачі можуть скористатися послугами лише КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(84) Отже, учасниками ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** є:

- продавець (виконавець) – КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***;
- покупці (замовники) – споживачі, які мають намір підключитися до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3. Визначення товарних меж ринку

(85) У пункті 1.3 Методики визначено, що *товар* – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).

(86) *Товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

(87) Згідно з пунктами 5.1 та 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(88) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва,

тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(89) Відповідно до пункту 5.3 Методики стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(90) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного

водопостачання та централізованого водовідведення є стандартизованими.

(91) Споживач може отримати вказані послуги лише у суб'єкта господарювання, який їх надає виключно в межах балансової належності систем водопостачання та водовідведення.

(92) Враховуючи споживчі, технічні, експлуатаційні властивості та характеристики, умови використання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а також умови їх надання, вони не мають аналогів та не можуть бути замінені іншими послугами.

(93) Отже, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є послугами, які не мають замінників, а відтак у споживачів цих послуг відсутня альтернатива.

(94) За таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які не мають товарів - замінників.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

(95) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

(96) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(97) Пунктом 1.3 глави 1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 р. № 307 (надалі – Ліцензійні умови), визначено наступні терміни:

– централізоване водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води;

– система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;

– система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;

– місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);

– місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об’єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов’язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

(98) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, на приєднання до яких видаються технічні умови.

(99) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.

(100) Отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб’єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.

(101) На території ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** в зоні проходження об’єктів централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** використовує для надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління, відсутні конкуренти КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Централізоване водопостачання та централізоване водовідведення проводиться виключно системою трубопроводів, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

(102) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є межі розташування водопровідно-каналізаційних систем, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

(103) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

(104) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є територія ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані

водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку − часові межі ринку

(105) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.

(106) Відповідно до пунктів 7.1 та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(107) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку як правило визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.

(108) Протягом періоду з 26.01.2021 по 26.06.2025 КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** здійснювало видачу технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

(109) Протягом періоду з 26.01.2021 (дата затвердження рішенням виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської ради Київської області переліку платних послуг, які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) по 26.06.2025 (дата прийняття рішення у Справі) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** було єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

(110) В зазначений період структура ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення залишалась незмінною.

(111) Отже, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначено період з 26.01.2021 (дата затвердження рішенням виконавчого комітету ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області переліку платних послуг, які надаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) по 26.06.2025 (дата прийняття рішення у Справі).

3.6. Визначення потенційних конкурентів

(112) Згідно з пунктом 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(113) Згідно із положеннями статті 1 Закону України «Про природні монополії» *природна монополія* – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з

чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
(114) Частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» визначено, що відповідно до цього закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(115) Отже, ринок в даній сфері діяльності знаходиться в стані природної монополії, характерні ознаки якого визначені в абзаці першому частини другої статті 1 Закону України «Про природні монополії».

(116) Внаслідок технологічних особливостей водопостачання та водовідведення, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) водопровідних та каналізаційних систем, конкуренція на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення – відсутня, тому потенційні конкуренти у Підприємства відсутні.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок
(117) У пункті 1.3 Методики визначено, що *бар'єри вступу на ринок* – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

(118) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(119) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** включено до зведеного переліку суб'єктів природних монополій з видом діяльності – ***«Інформація доступ до якої обмежено»***; територія діяльності – ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(120) Відповідно до пункту 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» діяльність у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню.

(121) При цьому, внаслідок технологічних особливостей ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, конкуренція на них відсутня.

(122) Отже, бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища
(123) Враховуючи викладене, КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** в територіальних межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), не має конкурентів на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на

приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а відтак споживачі не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

(124) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

(125) Таким чином, КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** у період з 26.01.2021 по 26.06.2025 в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(126) Діяльність у сфері надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення протягом досліджуваного періоду з 26.01.2021 по 26.06.2025 регулювалась, зокрема:

- Законом України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10.02.2002 № 2918-III (далі – Закон про воду);
- Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод» від 12.01.2023 № 2887-IX;
- Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII (далі – Закон про метрологію);
- Правилами № 690;
- Правилами № 190;
- Технічним регламентом законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13.01.2016 № 94 (далі – Технічний регламент № 94);
- Технічним регламентом засобів вимірювальної техніки, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 163 (далі – Технічний регламент № 163;
- Порядком ведення Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, затвердженим наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.07.2016 № 1161, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.08.2016 за № 1081/29211 (далі – Порядок).

(127) Відповідно до пункту 1 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил № 190 приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2 до Правил № 190), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання.

(128) Згідно з пунктом 9 розділу III Правил № 190 технічні умови повинні включати:

– місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
– обсяг та тиск води, режим водопостачання;
– обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;

– рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
– **місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення**;
– умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
– графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
– термін дії технічних умов.

(129) Відповідно до пункту 1 розділу V Правил № 190 споживачі, які приєднані або мають намір приєднатися до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язані забезпечити наявність у них засобів вимірювальної техніки, **за умови їх відповідності вимогам Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» та іншим нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки**.

(130) При цьому, у додатку 2 до Правил № 190 наведені технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

(131) Зазначені технічні умови складаються з таких розділів:
– основні відомості (в яких відображається інформація про замовника та об'єкт будівництва);
– умови водопостачання (в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце підключення тощо);
– умови водовідведення (в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови).

(132) Пунктом 8 розділу «Умови водопостачання» технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення (додаток 2 до Правил № 190) передбачено, що у таких технічних умовах зазначається: «*на водопровідному вводі комерційний облік обладнати* _____***(місце установки, тип лічильника, діаметр)***».

(133) При цьому, статтею 41 Закону про воду встановлено, що підприємства питного водопостачання незалежно від форми власності ведуть первинний контроль якості питної води та здійснюють комерційний облік послуг з централізованого питного водопостачання, безстроково зберігають первинні дані та безоплатно надають їх центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства, міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади в межах їх повноважень, визначених законами України.

(134) Облік у сфері питного водопостачання здійснюється підприємствами питного водопостачання і споживачами за допомогою технічних засобів, **що відповідають вимогам технічних регламентів**.

(135) Пунктом 6 частини першої статті 1 Закону про метрологію визначено, що *засоби вимірювальної техніки* – засоби вимірювань, вимірювальні системи, матеріальні міри, стандартні зразки та будь-які частини засобів вимірювань або вимірювальних систем, якщо ці частини можуть бути об'єктом спеціальних вимог та окремого оцінювання відповідності.

(136) Пунктом 7 частини першої статті 1 Закону про метрологію визначено, що ***затвердження типу засобу вимірювальної техніки*** – рішення призначеного органу з оцінки відповідності, прийняте на основі звіту про оцінку типу, про те, що тип засобу вимірювальної техніки відповідає встановленим вимогам і може використовуватися у сфері

законодавчо регульованої метрології у спосіб, за якого він, як очікується, забезпечить надійні результати вимірювань протягом визначеного періоду часу.

(137) Пунктом 23 частини першої статті 1 Закону про метрологію визначено, що ***тип засобу вимірювальної техніки*** – сукупність засобів вимірювальної техніки того самого призначення, які мають один і той самий принцип дії, подібну конструкцію та виготовлені за тією самою технічною документацією.

(138) Згідно з частинами першою та четвертою статті 8 Закону про метрологію у сфері законодавчо регульованої метрології застосовуються засоби вимірювальної техніки, які відповідають вимогам щодо точності, регламентованим для таких засобів, у встановлених умовах їх експлуатації.

(139) Законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та в продаж і видавати напрокат лише за умови їх відповідності цьому закону та іншим нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки.

(140) Відповідно до частини другої статті 16 Закону про метрологію призначені органи з оцінки відповідності повідомляють науковому метрологічному центру, уповноваженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності, на ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, про видані ними сертифікати перевірки типу засобів вимірювальної техніки.

(141) Сертифікат перевірки типу засобу вимірювальної техніки є документом, який засвідчує, що тип засобу вимірювальної техніки затверджено.

(142) Порядок ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки встановлюється нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності.

(143) Технічними регламентами можуть встановлюватися вимоги щодо надання призначеними органами з оцінки відповідності іншої інформації, пов’язаної з виконанням ними процедур оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки.

(144) Технічний регламент № 94 встановлює вимоги, яким повинні відповідати засоби вимірювальної техніки, які призначені для застосування у сфері законодавчо регульованої метрології, коли вони надаються на ринку та/або вводяться в експлуатацію для виконання завдань, пов’язаних з вимірюваннями.

(145) Технічний регламент № 163 встановлює вимоги до засобів вимірювальної техніки та розроблений на основі Директиви 2014/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 року про гармонізацію законодавства держав-членів стосовно надання на ринку вимірювальних приладів.

(146) Згідно з пунктами 11 та 12 Технічного регламенту № 94 засоби вимірювальної техніки повинні відповідати положенням, що регулюють їх введення в експлуатацію з урахуванням місцевих кліматичних умов. Для цього необхідно вибрати відповідні верхню і нижню межі температури з таблиці 1 додатка 2 і визначити умови вологості (з конденсацією або без конденсації), а також врахувати відкритість чи закритість передбачуваного місця використання.

(147) Якщо для засобів вимірювальної техніки визначені різні класи точності:

1) у національних стандартах або технічних специфікаціях для певних засобів вимірювальної техніки можуть бути зазначені класи точності, які слід використовувати для певної сфери застосування таких засобів;
2) в усіх інших випадках визначаються класи точності, які повинні використовуватися для певної сфери застосування засобів вимірювальної техніки в межах визначених класів точності, за умови, що використання всіх класів точності дозволяється на території України.

(148) У випадках, зазначених у підпунктах 1 або 2 цього пункту, можуть бути використані засоби вимірювальної техніки більш високого класу точності, **якщо власник робить такий вибір**.

(149) Аналогічні положення також містяться у пунктах 10 та 11 Технічного регламенту № 163.

(150) Відповідно до пункту 2 розділу І Порядку Реєстр затверджених типів засобів вимірювальної техніки (далі – Реєстр) є електронною базою даних, що містить відомості про затверджені типи засобів вимірювальної техніки.

(151) Згідно із пунктом 3 розділу І Порядку формування та ведення Реєстру забезпечуються науковим метрологічним центром – державним підприємством «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів» (далі – ДП «Укрметртестстандарт») шляхом унесення відомостей про затверджені типи засобів вимірювальної техніки та доповнень до них.

(152) Відповідно до пункту 4 розділу І Порядку ДП «Укрметртестстандарт» забезпечує оприлюднення Реєстру на своєму вебсайті.

(153) Отже, для обліку обсягу споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачами можуть встановлюватись **будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру**. При цьому, обрання класу точності засобу вимірювальної техніки є **виключним правом його власника** - споживача таких послуг.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(154) Листом від 27.02.2025 № 277 (вх. Відділення від 03.03.2025 № 60-01/1046) Підприємство надало до Відділення окремі копії технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, з числа виданих КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** протягом 2022 - 2025 років.

(155) За результатами аналізу зазначених технічних умов Відділенням встановлено два типи вимог, що систематично зазначаються КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** у технічних умовах:
- вимоги щодо встановлення засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «С» (таблиця 1);
- вимоги щодо встановлення електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS) (таблиця 3).

Вимоги щодо встановлення засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «С»

(156) Виявлені випадки встановлення КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** вимог щодо встановлення засобів вимірювальної техніки **виключно метрологічного класу точності «С»** наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. ***Технічні умови з вимогою встановлення засобів вимірювальної техніки класу точності «С»***

№	Реквізити технічних умов	Формулювання вимоги
1	Технічні умови від 24.05.2022 № 10	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
2	Технічні умови від 27.05.2022 № 11	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
3	Технічні умови від 27.07.2022 № 24	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
4	Технічні умови від 15.08.2022 № 28	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
5	Технічні умови від 28.10.2022 № 61	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
6	Технічні умови від 19.10.2023 № 80	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
7	Технічні умови від 19.10.2023 № 81	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
8	Технічні умови від 19.10.2023 № 83	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
9	Технічні умови від 25.10.2023 № 88	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
10	Технічні умови від 25.10.2023 № 89	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
11	Технічні умови від 03.02.2024 № 78	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
12	Технічні умови від 20.08.2024 № 70	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
13	Технічні умови від 14.10.2024 № 86	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
14	Технічні умови від 16.10.2024 № 89	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
15	Технічні умови від 16.10.2024 № 91	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
16	Технічні умови від 06.01.2025 № 1	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»
17	Технічні умови від 20.01.2025 № 3	«… для обліку використаної води встановити водолічильник класу точності «С» …»

(157) Інформація, наведена у таблиці 1, свідчить, що технічні умови КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** містили вимоги щодо встановлення засобів вимірювальної техніки **метрологічного** класу точності «С», хоча відповідно до нормативно-правових актів у сфері централізованого водопостачання і водовідведення, жодних обмежень щодо вибору класу точності засобу вимірювальної техніки не передбачено. При цьому вартість засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «С» суттєво перевищує вартість засобів вимірювальної техніки класу точності «В». На підтвердження цього в таблиці 2 наведено порівняльний аналіз цін на засоби вимірювальної техніки різних метрологічних класів

точності.

Таблиця 2. Порівняльний аналіз цін на прилади класу точності «B» та «C»

Виробник	Модель	Діапазон вимірювання	Метрологічний клас точності	Діаметр	Застосування	Приблизна ціна (грн)
SENSUS	ResidiaJet	R 80	B	DN15	Квартирний	750,00
SENSUS	ResidiaJet	R 80	B	DN20	Квартирний	890,00
SENSUS	820	R 160	C	DN15	Квартирний	2 990,00
SENSUS	820	R 160	C	DN20	Квартирний	3 100,00

(158) Наведені в таблиці 2 дані підтверджують, що вартість засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «C» є суттєво вищою, ніж вартість аналогічних засобів з метрологічним класом точності «B». Порівняльна інформація щодо вартості засобів вимірювальної техніки метрологічних класів точності, зокрема «B» та «C», була використана з даних Інтернет-ресурсів, зокрема даних RMM TRADE, що зафіксовано актами фіксації інформації від 17.04.2025 (для прикладу).

(159) За результатами порівняльного аналізу вартості засобів вимірювальної техніки метрологічних класів точності «B» та «C», зокрема виробництва «SENSUS», **вартість** засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «C» **є вищою** за засоби вимірювальної техніки метрологічного класу точності «B».

(160) Наведене свідчить, що вартість засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «C», **суттєво різниться** у порівнянні з вартістю засобів вимірювальної техніки метрологічного класу точності «B».

(161) Таким чином, вимога встановлення приладів класу точності «C» призводить до **необґрунтованого фінансового навантаження** на споживачів, які могли б обрати дешевші прилади класу точності «B» із Реєстру.

Вимоги щодо встановлення електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)

(162) Наступний тип вимог стосується обов'язкового встановлення електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS). Такі вимоги наведені у таблиці 3.

Таблиця 3. Технічні умови з вимогою встановлення електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)

№	Реквізити технічних умов	Формулювання вимоги
1	Технічні умови від 31.01.2022 № 2	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
2	Технічні умови від 05.09.2022 № 26	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
3	Технічні умови від 15.11.2022 № 41	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
4	Технічні умови від 19.12.2022 № 45	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
5	Технічні умови від 19.04.2023 № 27	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
6	Технічні умови від 26.05.2023 № 29	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»

№	Реквізити технічних умов	Формулювання вимоги
7	Технічні умови від 27.07.2023 № 49	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
8	Технічні умови від 02.08.2023 № 50	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
9	Технічні умови від 15.01.2024 № 04	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
10	Технічні умови від 15.01.2024 № 05	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
11	Технічні умови від 05.02.2024 № 10	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
12	Технічні умови від 16.02.2024 № 11	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»
13	Технічні умови від 26.02.2024 № 13	«… на вводі в будівлю встановити електромагнітний водолічильник IPERL…»

(163) При цьому вартість електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL, який має діапазон вимірювання R 800 (метрологічний клас точності «D» **найвищий**) **різниться та є вищою** у порівнянні з вартістю засобів вимірювальної техніки інших марок та інших діапазонів вимірювання (класів точності), які також занесені до Реєстру. На підтвердження цього порівняльний аналіз цін на засоби вимірювальної техніки різних марок та діапазонів вимірювання (класів точності) наведено в таблиці 4.

Таблиця 4. Порівняльний аналіз вартості приладів різних типів

Виробник	Модель	Діапазон вимірювання	Метрологічний клас точності	Діаметр	Застосування	Приблизна ціна (грн)
GROSS	MTK	R 80	B	ДУ 25	Будинковий	3 313,44
GROSS	MNK-UA 1	R 160	C	ДУ 25	Будинковий	4 100,38
APATOR POWOGAZ	JS Master C+ 6,3	R 160	C	ДУ 25	Будинковий	6 903,00
APATOR POWOGAZ	Ultrimis 6,3 Ультразвуковий	R 800	D	DN 25	Будинковий	15 725,00
SENSUS	IPERL Q3 6,3 Електромагнітний	R 800	D	DN 25	Будинковий	21 490,00

(164) Наведені в таблиці 4 дані підтверджують, що вартість **електромагнітного** засобу вимірювальної техніки **IPERL**, який має діапазон вимірювання R 800 (метрологічний клас точності «D» **найвищий**) **є суттєво вищою**, ніж вартість засобів вимірювальної техніки інших марок та інших діапазонів вимірювання (класів точності), які також занесені до Реєстру. Порівняльна інформація, була використана з даних Інтернет-ресурсів, зокрема даних ТСТ ГРУП та ГІДРОТЕРМ PROM що зафіксовано актами фіксації інформації від 17.04.2025 та 18.04.2025 (для прикладу).

(165) Під час здійснення Відділенням порівняльного аналізу цін на електромагнітні засоби вимірювальної техніки різних марок та діапазонів вимірювання (класів точності) було встановлено, що **електромагнітний засіб вимірювальної техніки IPERL** (виробник SENSUS) є єдиним доступним в Україні **електромагнітним** засобом вимірювальної техніки, водночас встановлено наявність інших будинкових (механічних, ультразвукових) засобів вимірювальної техніки, інших виробників, іншого діапазону вимірювання, які мають значно нижчу вартість та потенційно можуть застосовуватися на рівні з **електромагнітним засобом вимірювальної техніки IPERL** (виробник SENSUS).

(166) При цьому, відповідно до норм чинного законодавства споживач послуг з

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення має змогу самостійно обирати засіб вимірювальної техніки (засіб обліку води) з Реєстру, із урахуванням: норм законодавства, вихідних даних, отриманих від виробника та рекомендацій отриманих від постачальника послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(167) Також чинними законодавчими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення обов'язкових вимог **щодо** встановлення **конкретного** засобу вимірювальної техніки (засобу обліку води) та з **певним метрологічним класом точності не передбачено**.

(168) Жодними чинними нормативно-правовим актами не передбачено обмежень щодо вибору засобу вимірювальної техніки та метрологічного класу точності засобу вимірювальної техніки, що встановлюються споживачами. Тобто, для обліку обсягу споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачами можуть встановлюватися **будь-які засоби вимірювальної техніки, що занесені до Реєстру**.

(169) Натомість, попри відсутність в чинному законодавстві обмежень щодо вибору засобу вимірювальної техніки та метрологічного класу точності засобу вимірювальної техніки, КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, визначає *вимоги щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки* ***конкретного метрологічного класу точності «С»****, а також* ***конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)****,* **наслідком невиконання вказаних вимог є** неможливість здійснити підключення об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення Підприємства, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що в подальшому може призвести до неможливості отримання споживачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(170) За інформацією КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, наданою листами від 27.02.2025 № 277 (вх. Відділення від 03.03.2025 № 60-01/1046) та від 13.05.2025 № 576 (вх. Відділення від 19.05.2025 № 60-01/2743), загальна кількість виданих Підприємством технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення становить:

- за 2022 рік – **42** шт.; за 2023 рік – **39** шт.; за 2024 рік – **42** шт.; за січень – травень 2025 року – **48** шт.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

(171) Встановлення КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** *в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки* ***конкретного метрологічного класу точності «С»****, а також* ***конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)****,* що не передбачено чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, може призвести до додаткових витрат споживачів, які користуються послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, та, як наслідок, до ущемлення їх інтересів при отриманні вказаних послуг (у зв'язку з обмеженням вибору засобу вимірювальної техніки та порівняно більшими витратами на конкретний засіб вимірювальної техніки та конкретний клас точності «С» засобу вимірювальної техніки.

Окрім прямих фінансових втрат, це також може призвести до обмеження вибору споживачів та потенційних затримок у процесі підключення до мереж.

(172) Такі дії КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця таких послуг.

(173) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для споживачів наслідків.

(174) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(175) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

(176) *Таким чином, дії КП* ***«Інформація доступ до якої обмежено»****, які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки* ***конкретного метрологічного класу точності «С»****, а також* ***конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)****, за відсутності передбачення таких вимог у чинних нормативно-правових актах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах* ***«Інформація доступ до якої обмежено»****, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП* ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** *на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.*

7. *ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ*

(177) Станом на дату прийняття рішення у Справі КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** не надало жодних заперечень по змісту Подання.

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ

(178) Отже, зібраними у Справі доказами доводиться висновок про те, що дії КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** які полягають у встановленні в технічних

умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки **конкретного метрологічного класу точності «С»**, а також **конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)**, за відсутності передбачення таких вимог у чинних нормативно-правових актах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** міської територіальної громади, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

9. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗРАХУНКУ РОЗМІРУ ШТРАФУ

(179) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(180) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

(181) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 цього закону, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до 10 відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(182) Відповідно до податкової декларації з податку на прибуток та звіту про фінансові результати КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** за 2024 рік, копії яких надано Головним управлінням ДПС у ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області листом від 20.05.2025 № 9773/5/10-36-04-01 (вх. Відділення від 26.05.2025 № 60-01/1333кі), дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку, за 2024 рік становить ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у звіті про фінансові результати за 2024 рік становить ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(183) Згідно з частиною восьмою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порядок визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, встановлюється нормативно-правовим актом Антимонопольного комітету України.

(184) Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468, затверджено Порядок визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Порядок), пунктом 1 розділу I якого передбачено, що Порядок визначає механізм розрахунку розміру штрафу, передбаченого, зокрема, частинами другою та п'ятою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(185) Пунктом 1 розділу IV «Визначення базового розміру штрафу» Порядку, передбачено, що базовий розмір штрафу визначається з урахуванням:

1) необхідності вилучення доходу (виручки), отриманого внаслідок порушення (за наявності та можливості обрахувати у грошовому виразі);
2) забезпечення стримуючого ефекту.

(186) Пунктом 3 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу передбачено, що **якщо порушення призвело чи може призвести** до недопущення, усунення, обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів **не лише на ринку, на якому мали місце дії (бездіяльність) відповідача, а й на іншому пов'язаному з ним ринку** доход (виручка), пов'язаний з порушенням, визначається **як сума доходу** (виручки) відповідача від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) **на ринку, на якому мало місце порушення**, **та доходу** (виручки) відповідача від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) **на ринку, на якому внаслідок порушення відбулося недопущення, усунення, обмеження конкуренції або ущемлення інтересів суб'єктів господарювання чи споживачів**.

(187) Згідно з підпунктом 1 пункту 4 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу визначення базового розміру штрафу за порушення у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, **зловживань монопольним (домінуючим) становищем**: за вчинення порушення, зокрема, передбаченого **пунктом 2 статті 50 Закону** (крім порушень, визначених в підпункті 2 цього пункту), **базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням**, **з урахуванням ступеня негативного впливу** на конкуренцію та/або **на інтереси** суб'єктів господарювання чи **споживачів**, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.

(188) За інформацією, наданою КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** листом від 27.02.2025 № 277 (вх. Відділення від 03.03.2025 № 60-01/1046), протягом 2024 року (**з 01.01.2024 по 31.12.2024**) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** видало технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у кількості ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** **шт.** на загальну суму ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** **грн**.

(189) Відповідно до інформації, наданої Головним управлінням ДПС у ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** області листом від 20.06.2025 № 12148/5/10-36-04-01 (вх. Відділення від 23.06.2025 № 60-01/1630кі), протягом 2024 року Підприємством було реалізовано товарів/послуг за наступними класифікаціями видів економічної діяльності:

- ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** – надано послуг на загальну суму ***«Інформація доступ до якої обмежено»***;
- ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** – надано послуг на загальну суму ***«Інформація доступ до якої обмежено»***.

(190) Відділенням враховано, що дії КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, які полягають у у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки **конкретного метрологічного класу точності «С»**, а також **конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)**, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення **можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення**, адже у разі не виконання вимог встановлених КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення щодо встановлення **конкретного метрологічного класу точності «С»**, а також **конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS) об'єкт споживача не буде підключено** до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та як наслідок споживач не матиме

змоги користуватися послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(191) У зв’язку з чим, для визначення базового розміру штрафу Відділенням визначено **сума доходу** (виручки) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) **на ринку, на якому мало місце порушення**, **та доходу** (виручки) КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) **на ринках, на яких внаслідок порушення можливе ущемлення інтересів споживачів,** а саме:

- сума доходу (виручки), пов'язаного з порушенням КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** за 2024 рік, становить ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** **грн;**
- сума доходу (виручки), на ринку на якому внаслідок порушення можливе ущемлення інтересів споживачів, становить ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** грн + ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** грн = ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** **грн**.

(192) Водночас, згідно з пунктом 2 розділу IV Порядку визначення розміру з метою забезпечення можливості врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують його порівняно з базовим розміром, базовий розмір штрафу не повинен перевищувати двох третин граничного розміру штрафу.

(193) Отже, з урахуванням положень пункту 2 розділу IV Порядку визначення розміру, базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** **грн * 10% * 2/3 =** ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** **грн.**

(194) Пунктом 1 Розділу V Порядку визначення розміру штрафу передбачено, що у разі наявності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, базовий розмір штрафу збільшується або зменшується з урахуванням цих обставин. У разі відсутності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують або зменшують його порівняно з базовим, розмір штрафу дорівнює базовому розміру штрафу.

(195) Підпунктом 4 пункту 2 розділу V Порядку визначення розміру штрафу передбачено, що базовий розмір штрафу збільшується, зокрема, за повторне вчинення відповідачем порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з такою ж кваліфікацією (стаття закону, її частина, пункт/ абзац) упродовж строку, визначеного частиною першою статті 42 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з урахуванням обставин справи, що встановлюються у кожному конкретному випадку та зазначаються у рішенні органу Комітету у справі.

(196) Відділенням враховано факт визнання вчинення КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** порушення у Справі (заява начальника КП ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** від 26.06.2025 б/н (вх. Відділення від 26.06.2025 № 60-01/3731)), передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(197) При цьому, інші обставини, які можуть бути взяті до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують або зменшують його порівняно з базовим Відділенням не виявлені.

(198) Водночас, частиною шостою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що рішення про накладення штрафів у розмірах понад чотири тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян приймаються виключно Антимонопольним комітетом України, адміністративною колегією Антимонопольного комітету України на їх засіданнях.

(199) Пунктом 2 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу передбачено, що розмір

штрафу, що накладається за вчинення порушення з урахуванням обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, не може перевищувати граничний розмір штрафу, передбачений частинами другою та п'ятою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12^1 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468, адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (ідентифікаційний код юридичної особи ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) у період **з 26.01.2021 по 26.06.2025** займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за комунальним підприємством ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), з часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

2. Визнати дії комунального підприємства ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (ідентифікаційний код юридичної особи ***«Інформація доступ до якої обмежено»***), які полягають у встановленні *в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо обов'язкового застосування засобів вимірювальної техніки* ***конкретного метрологічного класу точності «С»****, а також* ***конкретного електромагнітного засобу вимірювальної техніки IPERL (виробник SENSUS)***, за відсутності передбачення таких вимог у чинних нормативно-правових актах, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які закріплені за комунальним підприємством ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** на праві оперативного управління та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (ідентифікаційний код юридичної особи ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) штраф у розмірі **34 000** (тридцять чотири тисячі) гривень.

4. Зобов’язати комунальне підприємство ***«Інформація доступ до якої обмежено»*** (ідентифікаційний код юридичної особи ***«Інформація доступ до якої обмежено»***) у двомісячний строк із дати отримання рішення в цій справі припинити порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом 5 календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України є обов’язковими до виконання. Рішення органу Антимонопольного комітету України набирають чинності з дня їх прийняття

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Встановлені у цьому рішенні зобов’язання, підлягають виконанню у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Згідно з частиною тринадцятою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п’яти днів з дня сплати штрафу та пені суб’єкт господарювання зобов’язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу, пені.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії –
голова Відділення **Андрій ПОГОРЄЛОВ**